

Veliko značenje ima njegova urednička, politička i filološka djelatnost. Kad je 1843. Kuzmanić u Zadru pokrenuo »Zoru dalmatinsku«, boreći se za položaj hrvatskog jezika u Dalmaciji te animirajući Preradovića i niz drugih hrvatskih kulturnih radnika, značilo je to buđenje uspravnog hrvatstva u tome dijelu zemlje, što će odmah izazvati burnu reakciju favoriziranih talijanaša. Posebno osjetljiv prema jeziku, nepopustljiv u jezičnim pitanjima kad se radilo o njegovoj voljenoj ikavštini naslijeđenoj od roditelja koji su štovali Kačića i staru govornu tradiciju svojih predaka što su u Split došli iz Omiške Rogoznice pošto su se spustili iz gornjih krajeva, Kuzmanić se suprotstavio i samome Gaju i njegovom pravopisu. Stoga je Demeter zamjeravao koješta njegovoj »Zori« nazivajući je »krezubom i slabomnom pravdašicom«, a Vraz joj je spočitavao nestručnost. No Kuzmanić je u autobiografskom djelu »Spomeni iz moga dnevnika« (objavljenom u zadarskom »Narodnom listu« od 1873. do 1876. godine) svima objasnio način na koji je stjecao svoje filološko znanje. On je naime učio riječi od zatočenika iz Vojne Krajine u zadarskoj tamnici Sv. Roko te od raznih civila osuđenika iz cijele Dalmacije, plaćajući im za te podatke od svoje skromne zarade. Mnogi su Kuzmanića smatrali izvrsnim jezičkim stručnjakom uzimajući od njega pouke iz hrvatskog jezika, njegovim rezultatima poslužio se i sam Vuk Karadžić a Starčević se smatrao da je Kuzmanić klasični stilist i najbolji poznavalac hrvatskog jezika.

Svoju plodnu uredničku djelatnost, nakon izdavanja »Zore«, Kuzmanić je proširio uređujući listove »Glasnik dalmatinski«, »Pravdonoša«, »Smotritelj dalmatinski« i »Objavitelj dalmatinski«. Pa ipak najveću povijesnu i političku slavu Kuzmanić je stekao kad je na ustuk Tommaseovom »Pismu Dalmatincima«

napisao glasovitu »Poslanicu Dalmatincima« (Split, 1861) i kad se, dokazujući hrvatstvo Dalmacije, još jednom deklarirao kao pionir hrvatske narodnjačke misli i pokrajini koja je tada bila gotovo osvojena nametljivim talijanskim duhom pošto je Austrija u doba apsolutizma, poslije gašenja ilirskih perspektiva, forsirano i sistematično gušilo hrvatstvo u Dalmaciji. Tako uporna i hrabra borca za narodnu stvar u to doba nije bilo nigdje u ovim prostorima.

Kuzmanić je svoj život pregaoca proveo u neprestanoj borbi i trudu, »vazda čudi tugaljive, navlastito prid starost, gdi ga je bolest mučila«. I mada će se nakon odlaska na studij Kuzmanić vratiti u rodni Split samo na kratko vrijeme, kad je od 1861. do 1863. djelovao kao prevoditelj na hrvatski jezik u splitskoj Općini i knjižničar »građanske knjižnice« (i to na zagovor Bajamontija!), on je svoj rodni grad zadužio ne dobivši od njega dostojna priznanja. Umro je u Zadru, 10. prosinca 1879.

Bilješke

(Juraj Biankini?), Prilozi životopisu profesura Ante Kuzmanića, Narodni list, Zadar, 13. XII 1879, str. 98—99, Dujam Srećko Karaman, Zaslužni Splitsani, knj. II, neobjavljeni rukopis, Ante Kuzmanić, Jubilarni broj »Narodnog lista«, Zadar, 1912. Zameniti i zaslužni Hrvati, Zagreb, 1921, Ivan Bulić, Splitsanin Ante Kuzmanović, Novo doba, Split, 17. IV 1938, Enciklopedija Jugoslavije, knj. 5., str. 461, Dr Ivan Esih, 150-ta godišnjica rođenja zadarskog narodnog prosvjetitelja, Splitsanina Ante Kuzmanića, Slobodna Dalmacija, 12. X 1957, Dr Rafo Ferri, Pronađena slika Ante Kuzmanića, Slobodna Dalmacija, 18. I 1958, Grga Novak, Povijest Splita, MH, Split, 1965.

Milan Ivanišević

ANTUN GRGIN

Počeci naše arheološke znanosti u znaku su plodnog i raznolikog rada Frane Bulića u Arheološkom muzeju i Hrvatskom društvu za istraživanje domaće povijesti »Bihać« u Splitu. U taj krug istraživača ulaze mnogi mladi privučeni

snagom Bulićeve osobe i zanosom tražanja za prošlošću. Njihova usmjerenja i stručna sprema su različiti, a polje rada je široko i primalo je sve one koji kušaju na njemu svoju umješnost u prikupljanju povijesnih dokaza i stvaranju

Ante Grgin, ožujak 1935.

zaključaka o njima. Promatrajući danas iz udaljenosti vremena i sadašnjih znanstvenih spoznaja te početke znamo da je samo poneki Buličev suradnik ustrajao u svom radu i uspio dati trajne vrijednosti u sveukupnom znanju o našoj prošlosti. I dok svoja današnja istraživanja temeljimo na dostignućima tih najistaknutijih, siguran sam da ne smijemo zaboraviti ni krug onih koji nisu toliko dosegli, nisu ustrajali ili nisu dospjeli radom ostaviti trajniji trag. Sustavno istražujući njihov doprinos i bilježeći ga potpunim bibliografijama treba pokazati tu širu osnovicu na kojoj je građeno ono značajnije i vrednije u znanosti. Svrha je to i ovom prikazu života i rada Antuna Grgina koji je među posljednjima postao Buličev suradnik, a jer je rano prekinuta nit njegova života, bio je među prvima koji su prestali u tom krugu djelovati.

Antun je rođen u Kaštel-Novom 29. srpnja 1888. Roditelji Marin i Ana namijenili su četvrtom sinu put u društvo sve brojnijih školovanih Kaštelana među kojima je bio i ujak mu Josip Aranza (1864—1948, filolog i dijalektolog). Započeo je u Pučkoj učionici Kaštel-Novoga od

1894. do 1900, a zatim u splitskoj Velikoj gimnaziji do 1907. i dalje u Privatnoj školi gimnazijskih nauka u Biskupskom sjemeništu (za klerike), ali je na Državnoj gimnaziji morao polagati ispit zrelosti 9. srpnja 1909. Već tako usmjeren nastavio je na Centralnoj bogosloviji u Zadru, ali samo do treće godine 1912. Ujesen odlazi u Beč u nesigurnost i siromaštvo studiranja na filozofskom fakultetu u vrijeme pred rat i u ratnim godinama. Kako mu je tamo bilo može posvjedočiti i to da ga u proljeće 1915. nisu, izgladnjela, primili u vojsku. Slušao je devet polugodišta, do zime 1916./1917. predavanja o klasičnoj i slavenskoj filologiji, arheologiji i epigrafici, pedagogiji i filozofiji. Tada su na bečkom Filozofskom fakultetu bili ugledni filolozi Hauler, Arnim, Schenkl, Radermacher, Kretschmer, Mesk, Rešetar, Jireček; arheolozi i epigrafičari Bormann, Reisch, Kubitschek, Strzygowski; pedagozi i filozofi Foerster, Höfler, Stoehr, Reininger. Godine 1915/1916. piše zadanu latinsku radnju: Koliko je VII knjiga Vergilijeve Enejide nalik na I knjigu u sastavu, prizorima, govorima i obilježenim okretima? Ona će postati okosnica doktorske radnje koju su 3. srpnja 1918. prihvatili profesori Hauler i Schenkl. Poslijeratni događaji onemogućili su mu završne ispite u Beču, pa 1919. stječe pravo polagati ih u Zagrebu, i to uspješno završava 20. travnja 1920. Odmah početkom lipnja započinje službovanje u splitskoj gimnaziji predavanjem latinskoga i grčkoga mjesec dana kao pokusni učitelj, od rujna do prosinca kao suplent i potom kao pravi profesor. U srpnju 1921. bečki fakultet mu odobrava doktorsku radnju.

Od svojih studentskih dana Grgin zalazi u Arheološki muzej, u bogatu knjižnicu i na solinske iskopine. Frane Bulić već od 1919. zagovara u Pokrajinske vlade za Dalmaciju njegovo daljnje školovanje u Beču i to ne prestaje činiti za vrijeme Grginovog rada u školi sve dok ga Pokrajinska uprava za Dalmaciju od 1. ožujka 1923. ne premješta u Arheološki muzej za asistenta uz dogovor s ravnateljstvom Muzeja da će položiti doktorat. Bulić mu zagovara dopust i daje svoju stipendiju od dvije tisuće dinara (osam tisuća kruna), te Grgin nakon ispita iz klasične filologije, arheologije i filozofije postiže 27. svibnja 1924. doktorat u Beču, a do nekoliko dana mu bude priznat u Zagrebu. Profesor Hauler mu tada predlaže prevodenje latinske doktorske radnje na njemački i tiskanje u Wiener Studien ili tiskanje na latinskom u nekom srednjoškolskom pro-

gramu, ali Grgin nije ni jedan prijedlog ostvario. Tako će isto biti i kada mu Miho Barada 1935. savjetuje prevodenje radnje na hrvatski i tiskanje u Nastavnom vjesniku. Još 1920. u Zagrebu mu predlažu da ostane predavati na fakultetu, a to će ponoviti i poslije, u vrijeme priprema za Pariz, ali on to ne prihvaća, radije ostaje muzejski kustos. Tek na kraju 1934 (kad počinje, na nagovor Lovre Katića, predavati na Biskupskoj klasičnoj gimnaziji), sudeći po jednom pismu Baradi, kao da mu je bilo stalo da se taj davni poticaj ostvari. Barada je na tom poradio, ali je uskoro sve bilo prekasno.

Godine 1924. tiskan je u Bulićevom zborniku, pripremanom još za obljetnicu 1921, prvi Grginov rad, kratka rasprava o nalazu (iz travnja 1920) u gomili kod Potravlja što ga je Lujo Marun dao prenijeti u Sinj. To su tri nadgrobna spomenika s portretima i natpisima iz II stoljeća. Prvi rad ima već sve značajke budućih: kratkoću prikaza, usmjerenost na samo jedan nalaz, iznošenje najnužnijih usporedaba.

Grginu je želja bila poći u Rim ili Pariz usavršiti arheološko znanje, i to postiže odobrenjem Ministarskog saveta 14. listopada 1924. da od 1. studenoga 1924. do kraja 1925. boravi u Parizu. Upisuje se na Sveučilište, vjerojatno i sluša neka predavanja, pohađa muzeje i galerije, posebno numizmatičku zbirku. Godine 1926. opet je u Muzeju. To je vrijeme sudbonosno za Muzej. Kad je u ožujku 1920. Mihovil Abramić postao podravnatelj, zbivanja su postajala drugačija sve do mučnih sukoba i razmimoilaženja s Bulićem i prestanka njegovog ravnateljstva 31. srpnja 1926. U svemu tom Grgin ne gubi iskreno divljenje i poštovanje spram Bulića, i to prožima sav njegov rad. U Muzeju on sređuje numizmatičku zbirku, najosjetljiviji dio građe koji je danas nakon Abramića ostao najmanje cjelovit i sređen. Koliko se zna nije nikada samostalno vodio arheološke radove. Zabilježeno je da je zajedno s Abramićem, Ljubom Karamanom, Ejnarom Dyggveom i Marunom u jesen i zimu 1929. radio na iskopinama u Mokropolju, a u Kninu na fotografiranju muzejske građe za jedno opsežno izdanje. Oko 1931. je s Bulićem u Grohotama, a u listopadu 1931. prati međunarodnu skupinu stručnjaka na putu u Metković. Možda će arhivi »Bihaća« i Muzeja otkriti neki njegov samostalni rad. U Muzeju sastavlja popise stručnih knjiga i časopisa koji tada izlaze, kao što je to prije njega činio Karaman. Taj

je rad ostao zabilježen u tri Vjesnika za arheologiju i historiju dalmatinsku. Sličan je nešto opširniji prikaz danskoga izdanja o solinskim nalazištima, tiskan 1929. godine, upotpunjen širokim poznavanjem danskih veza s našim spomenicima ali bez vlastitih zapažanja o tom radu. Primjeren čitateljstvu dnevnih listova je i Grginov prikaz postanka i razvitka Arheološkog muzeja u prvom stoljeću opstanka, tiskan 1932. kad i njegova dva rada o nalazima mljokaza s Dioklecijanovim imenom (1928. nađen na jugozapadnoj strani brda Bijač) i novca u Gardunu (nađen 1929—1930). On vrijednosti nalaza tumači onoliko koliko je bilo moguće po znanju onoga vremena, te njegov doprinos ostaje u podsjećanju na vrijednosti koje su u nesustavnom izvještavanju o radu kakav se uvriježio bio tada mogle ostati i zaboravljene. Tom istom cilju poslužio je i njegov izvještaj o nalazima u tupinolomu Majdan kod izvora rijeke Jadrta (posljednjih mjeseci 1933). Tiskan je na kraju godine u Novom dobu, na početku 1934. dijelove je pretiskala Hrvatska straža u obliku razgovora, a Svijet je u studenom donio brojne fotografije uz kratko Grginovo objašnjenje. Te je godine, 29. srpnja, umro Frane Bulić. Među bezbrojnim iskazima poštovanja i prikazima njegova života i rada napisao je Antun Grgin dva. Svoja sjećanja u listopadskom broju Hrvatske revije koji je čitav posvećen Buliću i govor na skupu društva »Bihać« tiskan u novinskom izvještaju Novog doba. Buliću je posvećen i najopsežniji i najvredniji Grginov rad Istraživanje starohrvatskih spomenika po splitskoj okolici. Napisan je na kraju 1933, a možda i prvih mjeseci 1934. za časopis Narodna starina. Tiskan je najvjerojatnije u rujnu 1934. kao dio časopisa u izdanju »Bihaća« (s posebno tiskanim naslovom, omotom, brojem stranica i posvetom Buliću), a časopis je kao cjelina dotiskan tek 1935. U radu je kratko ali potpuno i tačno opisan rad društva »Bihać« od osnutka do zadnjih istraživanja, raspoređen po nalazištima i većim radnim cjelinama. Iz njega izbija dobro poznavanje značenja svih tih arheoloških istraživanja, vrijednosti nalaza, snalaženje u različitim vrednovanjima, a u zaključku odmjerenom prosuđivanje starohrvatske kulturne baštine protkano zaljubljenošću u svoj kraj i narod. Sličan je, samo kraći i sažet na posljednje godine, Grginov prikaz rada »Bihaća« i rada Arheološkog muzeja poslije prvog svjetskog rata pisan za Jugoslavenski istoriski časopis na početku 1935. godine (uredništvo je pri-

kupljalo radove do 15. veljače, a časopis je izdan 15. svibnja). Zanimljivo je upoznati, makar i samo šturo pobrojene, radove Muzeja na arheološkim nalazištima u Visu, na mnogim mjestima u Solinu (Grudine, Jankovača, Zubanovac, forum, nymphaeum, rad danskih istraživača, rad Eggera i Kählera), Bulićeva istraživanja u Grohotama i Glamoču. Posljednji Grginov rad tiskan je u srpnju 1935. u Obzoru. Potakla ga je na francuskom pisana povijest Dalmacije Luja Vojnovića. Neobičajeno oštar u svom sudu Grgin zamjera Vojnoviću i tumačenje i prešućivanje mnogih značajnih činjenica u našoj povijesti, pa se tako pridružuje onma koji ne prikrivajući svoju ljutnju na pisca nastoje istaknuti ono što je on obezvrijedio. Viktor Novak piše da je Grgin spremao prikaz novih dalmatinskih iskapanja, ali u građi koju čuva njegova obitelj, a iz nje sam doznavao mnoge opisane podatke, nisam našao bilješku o tome.

Vraćajući se s arheološkog putovanja po sjevernoj Hrvatskoj i Sloveniji i s otkrića Bulićeva spomenika u Zagrebu (15. rujna) Grgin je obolio i doskora, u noći od 6. na 7. listopada 1935, došao kraju svog životnog puta. Mnogobrojni prikazi njegova života i rada zaredali su sve do 1936. Osjećajno i prijateljski opisivali su njegove vrline i znanje kojim je mogao još mnogo dati našoj znatnosti da je poživio.

I danas se to može ponoviti i ustvrditi da je sve ono što je učinio bilo samo pripremanje za nešto cjelovitije i sveobuhvatnije što nije ostvario niti toliko da mu možemo naslutiti smjernice i dosege.

Bibliografija

1918. Inter VII. et 1. 1. Aeneidis quae similitudo intercedat compositionis, scaenarum, argumentorum, orationum, locutionum. Accedit appendix, qua perquiritur, et quantum Ennius valuerit ad Virgilium in componendo libro VII. Aeneidis et num primum bellum Punicum in Annal. 1. VII. tractaverit. Universitätsbibliothek Wien, D 15084; rukopis pisca, 345×210 mm, 1—85.
1924. Tri nadgrobna spomenika iz Potravlja u Dalmaciji, *Bulićev zbornik Strena Bvliciana*, Zagreb-Split, 1924, 233—235.

1926. Bibliographie, *Vjesnik za arheologiju i historiju dalmatinsku*, Split, XLVII—XLVIII (1924—1925, 162—180 [tiskano 1926].

1928. Bibliografija — Bibliographie, *Vjesnik za arheologiju i historiju dalmatinsku*, Split, XLIX/1926—1927, 156—168 [tiskano 1928].

Index epigraphicus »Vjesnika za arh. i hist. dalm.« god. 1926.—27., *Vjesnik za arheologiju i historiju dalmatinsku*, Split, XLIX/1926—1927, 171—172 [tiskano 1928].

1929. Danske publikacije o solinskim starinama, *Novo doba*, Split, XII/1929, 88, subota 30. marta, 8 [podnaslov: Recherces à Salone — Tome I. Publié aux frais de la Fondation Rask-Oersted, Copenhagen 1928.].

1932. Arheološki muzej u Splitu, *Novo doba*, Split, XV/1932, 72, subota 26. marta, 29—30 [podnaslov: Postanak i razvitak u prvom stoljeću opstanaka (1821—1921)].

Novi rimski miljokaz iz donjokaštelanskog polja, *Vjesnik za arheologiju i historiju dalmatinsku*, Split, L/1928—1929, 22—25 [tiskano 1932]. Skupni nalaz rimskih novaca iz Garduna, *Vjesnik za arheologiju i historiju dalmatinsku*, Split, L/1928—1929, 26—29 [tiskano 1932]. Bibliografija — Bibliographie, *Vjesnik za arheologiju i historiju dalmatinsku*, Split, L/1928—1929, 422—436 [tiskano 1932].

Index epigraphicus, *Vjesnik za arheologiju i historiju dalmatinsku*, Split, L/1928—1929, 443—445 [tiskano 1932].

1933. Dragocjeni starohrvatski nakiti iz grobova kod izvora rijeke Jadr, *Novo doba*, Split, XVI/1933, 303, subota 30. decembra, 9 [list ima pogrešno tiskan broj 302].

1934. Dragocjeni starohrvatski nalazi iz grobova, *Hrvatska straža*, Zagreb, VI/1934, 6, utork 9. siječnja, 4—5 [pisac nije potpisan već se u uvodu tumači kao da je vođen razgovor s Antunom Grginom, a pretiskani su dijelovi rada iz Novog doba]. Istraživanje starohrvatskih spomenika po splitskoj okolici, *Narodna starina*, Zagreb, XII/1933, 31 (2), 24. prosinca, 113—126 [tiskano 1934, čitav časopis dotiskan 1935; izdano s posebno tiskanim naslovom, o motom, brojem strana (1—18) i posvetom Frani Buliću kao knjiga;

na naslovnoj strani: U Zagrebu 1934. Izdanje »Bihaća« hrvatskog društva za istraživanje domaće povijesti u Splitu. Posebni otisak iz XII knjige »Narodne starine« (1933.).

Don Frani Buliću arheologu i humanistu in memoriam, *Hrvatska revija*, Zagreb, VII/1934, 10, listopad, 544—548.

Na grobu don Frane Bulića, *Novo doba*, Split, XVII/1934, 234, petak 5. oktobra, 3 [podnaslov: Jučerašnji topao pomen društva »Bihać«]. Starohrvatsko groblje na Majdanu kod Solina, *Svijet*, Zagreb, IX (XVIII)/1934, 21, 17. studenoga, 413 i 426.

1935. Novija otkrića »Bihaća« hrvatskog društva za istraživanje domaće povijesti u Splitu, *Jugoslavenski istoriski časopis*, Ljubljana—Zagreb—Beograd, I/1935, 1—2, 239—243 [dio časopisa: Naučne ustanove]. Rad Arheološkog muzeja u Splitu poslije svjetskog rata, *Jugoslavenski istoriski časopis*, Ljubljana—Zagreb—Beograd, I/1935, 1—2, 235—239 [dio časopisa: Naučne ustanove].

Potreba historijske kritike, *Obzor*, Zagreb, LXXVI/1935, 159, petak 12. srpnja, 1 [podnaslov: Hrvatska povijest u djelu L. Vojnovića »Histoire de Dalmatie«, Paris, Hachette, 1934; dio lista: Podlistak].

Prikazi rada i života Antuna Grgina

1934. *Ivan Esih*, Starohrvatski nakiti iz grobova blizu rijeke Jadrta, *Obzor*, Zagreb, LXXV/1934, 10, subota 13. siječnja, 10. [potpis: (ie)].

r., Starohrvatski spomenici u splitskoj okolici. Izdanje »Bihaća«; za tisak priredio dr Ante Grgin, *Obzor*, Zagreb, LXXV/1934, 215, četvrtak 20. rujna, 2 [potpis još nerazriješen].

1935. *Miroslav Vanino*. Dr Antun Grgin: Istraživanje starohrvatskih spomenika po splitskoj okolici (8° str. 18). Izdanje »Bihaća«, Hrvatskog društva za istraživanje domaće povijesti u Splitu. Svezak 8. 1934 (Posebni otisak iz XII knjige Narodne Starine 1933.), *Croatia Sacra*, Zagreb, V/1935, 9—10, 155—156 [dio časopisa: Knjige; potpis: M. V.].

† Dr Antun Grgin, *Novo doba*, Split, XVIII/1935, 234, ponedjeljak 7. oktobra, 6.

† Dr Antun Grgin, *Jadranski Dnevnik*, Split, II/1935, 234, ponedjeljak 7. listopada, 6.

Svečani ispraćaj blpk. dra Antuna Grgina, *Novo Doba*, Split, XVIII/1935, 235, utorak 8. oktobra, 3 [u novinskom izvještaju sadržani govori Lovre Katića, Mihovila Abramića i Ljube Karamana].

Posljednji ispraćaj blpk. dra Ante Grgina, *Jadranski Dnevnik*, Split, II/1935, 235, utorak 8. listopada, 6. Sprovod dra A. Grgina u Kaštelima, *Novo Doba*, Split, XVIII/1935, 236, srijeda 9. oktobra, 7.

Antun Šimčik, Dr A. Grgin †, *Hrvatska Straža*, Zagreb, VII/1935, 232, srijeda 9. listopada, 6.

† Dr Antun Grgin, *Katolička Rijeka*, Split, I/1935, 29, 10. listopada, 1.

Ivan Esih, Antun Grgin, *Obzor*, Zagreb, LXXVI/1935, 233, četvrtak 10. listopada, 2 [dio lista: Podlistak].

1936. *Branko Krmpotić*, † Prof. dr Antun Grgin, *Hrvatska Revija*, Zagreb, IX/1936, 1, siječanj, 44—46 [dio časopisa: Feuilleton].

Viktor Novak, Dr Antun Grgin (29. VII 1988 — 7. X 1935), *Jugoslavenski istorijski časopis*, Ljubljana—Zagreb—Beograd, I/1935, 3—4, 770 [dio časopisa: In memoriam; redakcija zaključena 15. novembra 1935, a časopis izdan 10. maja 1936; potpis: V. N.].

Benko Horvat, Antun Grgin, *Numismatika*, Zagreb, II—IV/1934—1936, 158—159 [dio časopisa: Nekrolozi; bio član Numismatičkog društva od 2. VI 1933].

Marin Bezić, Razgovor sa mrtvim drugom, *Novo Doba*, Split, XIX/1936, 237, petak 9. oktobra, 5 [podnaslov: Prigodom prve godišnjice smrti dra Antuna Grgina].

1965. Bibliografija rasprava i članaka, IV Historija, IV/1 Historija općenito, Pomoćne historijske nauke, arheologija, dokumenti, građa, knjiga 8 A-0 Br. 1-15277, Zagreb, 1965, 194 (broj 5798—5812). [nepotpuno i netačno; što su pisali drugi o Antunu Grginu treba naći po kazalu tiskanom u knjizi 10, 1973, 115 — također nepotpuno.]